

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)
9 päivänä helmikuuta 2006*

Asiassa C-127/04,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Yhdistynyt kuningaskunta) on esittänyt 18.11.2003 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 8.3.2004, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Declan O'Byrne

vastaan

Sanofi Pasteur MSD Ltd, aiemmin Aventis Pasteur MSD Ltd, ja

Sanofi Pasteur SA, aiemmin Aventis Pasteur SA,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann (esittelevä tuomari) sekä tuomarit K. Schiemann, K. Lenaerts, E. Juhász ja M. Ilešič,

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 7.4.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- O'Byrne, edustajinaan S. Maskrey, QC, ja barrister H. Preston, solicitor K. Pickupin valtuuttamina,

- Sanofi Pasteur MSD Ltd ja Sanofi Pasteur SA, edustajinaan G. Leggatt, QC, ja barrister P. Popat,

- Italian hallitus, asiamiehenään I. M. Braguglia, avustajanaan avvocato dello Stato P. Gentili,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään X. Lewis ja G. Valero Jordana,

kuultuaan julkisasiamiehen 2.6.2005 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tuotevastuuta koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 25 päivänä heinäkuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/374/ETY (EYVL L 210, s. 29; jäljempänä direktiivi) 11 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä O'Byrne ja toisaalta Sanofi Pasteur MSD Ltd, aiemmin Aventis Pasteur MSD Ltd (jäljempänä APMSD), ja Sanofi Pasteur SA, aiemmin Aventis Pasteur SA (jäljempänä APSA), ja joka koskee sitä, että viimeksi mainitut ovat laskeneet liikkeelle turvallisuudeltaan puutteelliseksi oletetun rokotteen, jonka antamisen väitetään aiheuttaneen O'Byrnelle vakavia vammoja.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

- 3 Direktiivin 1 artiklassa säädetään, että "valmistaja vastaa vahingosta, joka aiheutuu hänen tuotteensa puutteellisesta turvallisuudesta".
- 4 Direktiivin 3 artiklan, jossa määritellään valmistajan käsite, sanamuoto on seuraava:

"1. 'Valmistajalla' tarkoitetaan lopputuotteen valmistajaa, raaka-aineen tuottajaa ja osatuotteen valmistajaa sekä sitä, joka varustamalla tuotteen nimellään, tavaramerkillään tai muulla erottuvalla tunnuksestaan esiintyy tuotteen valmistajana.

2. Valmistajan vastuuta rajoittamatta tässä direktiivissä tarkoitettuna valmistajana pidetään myös sitä, joka elinkeinotoiminnassa tuo tuotteen yhteisöön myyntiä, vuokraamista, leasing-toimintaa tai muuta jakelua varten, ja hän on vastuussa kuten valmistaja.

3. Jos tuotteen valmistajaa ei voida tunnistaa, tuotteen valmistajana pidetään jokaista, joka on laskenut tuotteen liikkeelle, jollei hän ilmoita vahinkoa kärsineelle kohtuullisessa ajassa valmistajaa tai sitä, jolta hän on hankkinut tuotteen. Tätä sovelletaan myös, jos 2 kohdassa tarkoitettu maahantuojia ei käy ilmi maahan tuodusta tuotteesta, vaikka valmistajan nimi kävisikin ilmi siitä."

5 Direktiivin 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Valmistaja ei ole tämän direktiivin mukaan vastuussa, jos hän näyttää:

a) että hän ei ole laskenut tuotetta liikkeelle;

— —”

6 Direktiivin johdanto-osan kymmenennessä perustelukappaleessa todetaan, että ”yhdennukainen vanhentumisaika vahingonkorvauskanteen nostamiselle on sekä vahinkoa kärsineen että valmistajan edun mukainen”. Direktiivin 11 artiklassa todetaan tältä osin seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on lainsäädännössään säädettävä, että vahinkoa kärsineelle tämän direktiivin mukaan kuuluvat oikeudet vanhentuvat kymmenessä vuodessa päivästä, jona valmistaja laski vahinkoa aiheuttaneen tuotteen liikkeelle, jollei vahinkoa kärsinyt ole tänä aikana nostanut kannetta valmistajaa vastaan.”

Kansallinen lainsäädäntö

- 7 Direktiivi on pantu Yhdistyneessä kuningaskunnassa täytäntöön Consumer Protection Act 1987 -nimisen lain (kuluttajansuojalaki, jäljempänä vuoden 1987 laki), joka tuli voimaan 1.3.1988, I osalla. Kyseisen lain 4 §:n sanamuoto on seuraava:

"1) Jokainen, jota vastaan on tämän säännöksen nojalla nostettu turvallisuudeltaan puutteellista tuotetta koskeva siviilikanne, vapautuu vastuusta, jos hän näyttää:

— —

b) että ei koskaan toimittanut kyseistä tuotetta toiselle, tai

— —

d) että tuote ei ollut turvallisuudeltaan puutteellinen merkityksellisellä hetkellä;

— —"

- 8 Lisäksi vuoden 1987 lailla lisättiin Limitation Act 1980 -nimiseen lakiin (vanhentumisajoista annettu laki) uusi 11 A §, jonka 3 momentissa säädetään seuraavaa:

”Tämän säännöksen mukaista kannetta ei saa nostaa merkityksellisestä hetkestä alkavan kymmenen vuoden määräajan päätyttyä — —; ja kanneoikeus lakkaa tämän momentin nojalla mainitun kymmenen vuoden määräajan päätyttyä riippumatta siitä, oliko kanneoikeus syntynyt tai oliko tämän lain seuraavien säännösten mukainen aika alkanut kulua.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 9 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että O’Byrne rokotettiin 3.11.1992 hänen ollessaan lapsi hemofilustautirokotteella Yhdistyneessä kuningaskunnassa olevalla lääkäriasemalla.
- 10 O’Byrne sai rokotuksen jälkeen vakavia vammoja. Hänen lakimiehensä väittävät, että vammat aiheutuivat siitä, että hänelle annettu rokote oli turvallisuudeltaan puutteellinen.
- 11 Rokotteen valmistaja oli Ranskan oikeuden mukaan perustettu yhtiö Pasteur Mérieux Sérums et Vaccins SA, josta nimenvaihdon jälkeen tuli APSA.
- 12 APSA oli 18.9.1992 lähettänyt rokote-erän, johon myös O’Byrnelle annettu rokote sisältyi, Englannin oikeuden mukaan perustetulle yhtiölle Mérieux UK Ltd:lle, joka

myös vaihtoi nimeään, jolloin siitä tuli APMSD. Viimeksi mainittu yhtiö, joka oli APSA:n kokonaan omistama tytäryhtiö ja joka huolehti APSA:n tuotteiden jakelusta Yhdistyneessä kuningaskunnassa, vastaanotti kyseisen lähetyksen 22.9.1992. APSA lähetti APMSD:lle kyseistä lähetystä koskevan laskun, jonka viimeksi mainittu asianmukaisesti maksoi.

- 13 Myöhempänä ajankohtana, jota ei ole kyetty täsmällisesti selvittämään, APMSD myi osan kyseisestä rokote-erästä Yhdistyneen kuningaskunnan terveystoimistolle ja toimitti sen suoraan kyseisen ministeriön osoittamaan sairaalaan. Kyseinen sairaala puolestaan toimitti rokotteen sille lääkäriasemalle, jossa lapsi rokotettiin 3.11.1992.
- 14 Pääasian kantaja nosti lakimiestensä välityksellä 2.11.2000 APMSD:tä vastaan ensimmäisen vahingonkorvauskanteen, jossa väitettiin, että mainittu yhtiö oli tuotteen valmistaja.
- 15 Toinen kanne nostettiin 7.10.2002 APSA:ta vastaan. Lakimiehet ilmoittivat, että ne saivat selvästi ja ensimmäisen kerran vasta vuoden 2002 kesällä tietää, että tuotteen valmistaja oli todellisuudessa APSA eikä APMSD.
- 16 APSA väittää mainitussa toisessa oikeudenkäynnissä, että kanneoikeus on sitä vastaan nostetun kanteen osalta vanhentunut. APSA toteaa, että koska tuote laskettiin liikkeelle silloin, kun se lähetti tuotteen 18.9.1992 APMSD:lle, joka vastaanotti sen 22.9.1992, kanne, joka nostettiin vasta 7.10.2002, on nostettu vasta sen jälkeen, kun direktiivin 11 artiklan täytäntöön panevan vuoden 1987 lain 11 A §:n 3 momentissa säädetty kymmenen vuoden vanhentumisaika oli päättynyt.

- 17 Pääasian kantajan lakimiehet väittävät, ettei kanneoikeus ole vanhentunut. Tuotteen liikkeelle laskeminen on heidän mukaansa tapahtunut vasta silloin, kun APMSD on toimittanut sen terveysministeriön osoittamalle sairaalalle. Mainittu toimitus on tapahtunut aikana, josta on kulunut vähemmän kuin kymmenen vuotta toisen kanteen nostamiseen.
- 18 Kyseiset lakimiehet vaativat kuitenkin 10.3.2003 kansallista tuomioistuinta määräämään, että ensimmäisen eli 2.11.2000 nostetun kanteen osalta tapahtuu asianosaisseuraanto siten, että APSA tulee APMSD:n sijaan kaikilta soveltuvilta osin.
- 19 High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division on tässä tilanteessa päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- "1) Kun neuvoston direktiivin — — 11 artiklaa tulkitaan oikein, lasketaanko tuote liikkeelle tilanteessa, jossa ranskalainen valmistaja on myyntisopimuksen mukaisesti toimittanut kyseisen tuotteen kokonaan omistamalleen englantilaiselle tytäryhtiölle ja englantilainen yhtiö on toimittanut sen tämän jälkeen toiselle yksikölle,

a) silloin kun se lähtee ranskalaiselta yhtiöltä, vai

b) silloin kun se saapuu englantilaiselle yhtiölle, vai

- c) silloin kun se lähtee englantilaiselta yhtiöltä, vai
- d) silloin kun se saapuu yksikölle, joka saa sen englantilaiselta yhtiöltä?
- 2) Voiko jäsenvaltio silloin, kun kantaja nostaa tiettyä yhtiötä (A) vastaan kanteen vedotakseen niihin oikeuksiin, jotka sille on neuvoston direktiivissä myönnetty turvallisuudeltaan puutteelliseksi väitetyn tuotteen osalta, siinä virheellisessä käsityksessä, että A oli tuotteen valmistaja, vaikka tuotteen valmistaja ei itse asiassa ollut A vaan toinen yhtiö (B), antaa kansallisessa lainsäädännössään tuomioistuimilleen harkintavaltaa käsitellä tällaisia kanteita neuvoston direktiivin — — 11 artiklassa tarkoitettuina *'valmistajaa vastaan nostettuina kanteina'*?
- 3) Kun neuvoston direktiivin — — 11 artiklaa tulkitaan oikein, voivatko jäsenvaltiot antaa kyseisen artiklan perusteella tuomioistuimelle harkintavaltaa siten, että tämä voi määrätä asianosaisseuraannosta siten, että B tulee A:n sijaan vastaajaksi edellä kysymyksessä nro 2 mainitun kaltaisessa oikeudenkäynnissä (merkityksellinen oikeudenkäynti) olosuhteissa, joissa
- a) 11 artiklassa mainittu kymmenen vuoden määräaika on päättynyt;
- b) merkityksellinen oikeudenkäynti A:ta vastaan tuli vireille ennen kuin 10 vuoden määräaika oli päättynyt; ja
- c) B:tä vastaan ei ollut tullut vireille oikeudenkäyntiä ennen kymmenen vuoden määräajan päättymistä sen tuotteen osalta, jonka kantaja väittää aiheuttaneen vahingon?"

Ensimmäinen kysymys

- 20 Ensimmäisellä kysymyksellään kansallinen tuomioistuin haluaa selvittää, onko tilanteessa, jossa tuotteen valmistanut yhtiö siirtää tuotteen jakelusta huolehtivalle tytäryhtiölleen, joka puolestaan myy sen kolmannelle osapuolelle, direktiivin 11 artiklaa tulkittava siten, että tuotteen liikkeelle laskeminen tapahtuu silloin, kun tuotteen valmistanut yhtiö siirtää sen tytäryhtiölle, vai silloin, kun viimeksi mainittu yhtiö siirtää sen kolmannelle osapuolelle.
- 21 Pääasian kantaja, Italian hallitus ja Euroopan yhteisöjen komissio katsovat, että tuotteen liikkeelle laskeminen riippuu siitä, että valmistaja menettää määräysvallan kyseiseen tuotteeseen, tai että liikkeelle laskeminen tapahtuu silloin, kun tuote siirretään sellaiselle henkilölle, johon nähden valmistajalla ei ole määräysvaltaa. Ratkaiseva tekijä on mainittujen tahojen mukaan se, että tuote siirtyy jakelukanaavaan, kun se luovutetaan kolmannelle osapuolelle. Mainittujen tahojen mukaan on mahdollista katsoa, ettei sellaista valmistajan kokonaan omistamaa tytäryhtiötä, josta on kyse pääasiassa, ole pidettävä kolmantena osapuolena.
- 22 Pääasian vastaajat katsovat sitä vastoin, että liikkeelle laskemisen määrittelyn kannalta relevanttia on se, että tuote siirtyy pois sen tosiasiallisesta valmistuspaikasta, ilman että tuotteen luovuttamisella valmistajan tytäryhtiölle olisi ratkaisevaa merkitystä tämän määrittelyn kannalta.
- 23 Aluksi on todettava, ettei direktiivissä määritellä liikkeelle laskemisen käsitettä, johon viitataan muun muassa direktiivin 7 artiklan a alakohdassa, joka koskee valmistajan mahdollisuuksia vapautua vastuusta, ja 11 artiklassa, joka koskee niiden oikeuksien vanhentumista, joita vahingon kärsineelle annetaan saman direktiivin mukaisesti.

- 24 Direktiivin 7 artiklassa tarkoitetun liikkeelle laskemisen käsitteen osalta yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että vastuusta vapautuminen sillä perusteella, että tuotetta ei ole laskettu liikkeelle, koskee ensinnäkin niitä tapauksia, joissa muu henkilö kuin valmistaja on aiheuttanut sen, että tuote ei enää ole valmistusprosessissa. Direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävät lisäksi tuotteen sellainen käyttö, joka tapahtuu valmistajan tahdon vastaisesti, kuten käyttö silloin, kun valmistusprosessi on vielä kesken, sekä käyttö yksityisiin tarkoituksiin tai vastaavanlaisissa tilanteissa (asia C-203/99, Veedfald, tuomio 10.5.2001, Kok. 2001, s. I-3569, 16 kohta).
- 25 Yhteisöjen tuomioistuin on samassa asiayhteydessä todennut edellä mainitussa asiassa Veedfald antamansa tuomion 15 kohdassa, että sellaisia direktiivin 7 artiklassa tyhjentävästi lueteltuja tapauksia, joissa valmistaja voi vapautua vastuustaan, on tulkittava suppeasti. Tällaisen tulkinnan tarkoituksena on suojata turvallisuudeltaan puutteellisen tuotteen aiheuttaman vahingon kärsineiden henkilöiden etuja.
- 26 Direktiivin 11 artikla, jonka tarkoituksena on rajoittaa ajallisesti sellaisten oikeuksien käyttöä, joita direktiivissä annetaan vahingon kärsineille, on sitä vastoin luonteeltaan neutraali. Kuten direktiivin kymmenennestä perustelukappaleesta ilmenee, kyseisen säännöksen tarkoituksena on täyttää oikeusvarmuuden vaatimukset asianomaisten edun nimissä. Vahingon kärsineen kanneoikeuteen kohdistuvat ajalliset rajoitukset on näin ollen määritettävä objektiivisten kriteereiden perusteella.
- 27 Edellä esitettyjen seikkojen perusteella on katsottava, että tuote lasketaan direktiivin 11 artiklassa tarkoitetulla tavalla liikkeelle silloin, kun se siirretään pois valmistajan toteuttamasta valmistusprosessista ja kun se siirtyy myyntiprosessiin sellaisena kuin sitä tarjotaan yleisölle käyttöä tai kulutusta varten.

- 28 Tältä osin ei lähtökohtaisesti ole merkitystä sillä, myykö valmistaja tuotteen suoraan käyttäjälle tai kuluttajalle vai tapahtuuko kyseinen myynti sellaisessa jakeluprosessissa, johon direktiivin 3 artiklan 3 kohdassa viitataan ja johon osallistuu yksi tai useampi toimija.
- 29 Kun yksi jakeluketjun lenkeistä on läheisesti sidoksissa valmistajaan, kuten esimerkiksi sellaisessa tilanteessa, jossa kyseessä on valmistajan kokonaan omistama tytäryhtiö, on määritettävä, seuraako kyseisestä liittynästä se, että kyseinen yksikkö on tosiasiaa osallisena asianomaisen tuotteen valmistusprosessissa.
- 30 Tällaista läheistä suhdetta koskeva arviointi on tehtävä kiinnittämättä huomiota siihen, onko kyse erillisistä oikeushenkilöistä. Merkityksellistä on sitä vastoin se, onko kyse erilaista tuotantotoimintaa harjoittavista yrityksistä vai päinvastoin yrityksistä, joista yksi, eli tytäryhtiö, toimii ainoastaan emoyhtiön valmistaman tuotteen jakelijana tai varastoijana. Kansallisten tuomioistuinten asiana on kunkin tapauksen olosuhteet ja niiden käsiteltäväksi saatettuihin asioihin liittyvät tosiasialliset tilanteet huomioon ottaen määrittää, ovatko valmistajan ja muun yksikön väliset yhteydet niin läheiset, että direktiivin 7 ja 11 artiklassa tarkoitetun valmistajan käsite kattaa myös viimeksi mainitun yksikön ja ettei tuotteen siirtäminen yhdestä tällaisesta yksiköstä toiseen merkitse tuotteen liikkeelle laskemista kyseisissä säännöksissä tarkoitetulla tavalla.
- 31 On kuitenkin todettava, että toisin kuin pääasian vastaajat väittävät, sitä, että tuotteista lähetetään lasku tytäryhtiölle ja että tämä maksaa hinnan muiden ostajien tavoin, ei voida pitää ratkaisevana. Sama koskee kysymystä siitä, kumpaa yksikköä on pidettävä kyseisten tuotteiden omistusoikeuden haltijana.

- 32 Ensimmäiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että direktiivin 11 artiklaa on tulkittava siten, että tuote lasketaan liikkeelle silloin, kun se siirretään pois valmistajan valmistusprosessista ja kun se siirtyy myyntiprosessiin sellaisena kuin sitä tarjotaan käyttöä tai kulutusta varten.

Toinen ja kolmas kysymys

- 33 Toisella ja kolmannella kysymyksellään, joita on asianmukaista tarkastella yhdessä, kansallinen tuomioistuin haluaa selvittää, voivatko kansalliset tuomioistuimet silloin, kun kanne on nostettu sellaista yhtiötä vastaan, jota on virheellisesti pidetty tuotteen valmistajana, vaikka tuotteen on tosiasiallisesti valmistanut toinen yhtiö, katsoa, että tällainen kanne on nostettu valmistajana olevaa yhtiötä vastaan, ja määrätä asianosaisseuraannosta siten, että kyseinen yhtiö tulee vastaajaksi sen yhtiön sijaan, jota vastaan kanne alun perin nostettiin.
- 34 Tältä osin on todettava, ettei direktiivissä oteta kantaa sellaisiin prosessuaalisiin menettelyihin, joita on noudatettava silloin, kun vahingon kärsinyt nostaa tuotevastuuseen perustuvan kanteen ja erehtyy valmistajan henkilöllisyydestä. Näin ollen kansallisessa prosessioikeudessa on lähtökohtaisesti vahvistettava ne edellytykset, joiden mukaisesti asianosaisseuraanto voi tulla kyseeseen tällaisen kanteen käsittelyn osalta.
- 35 On kuitenkin muistettava, että ne henkilöt, joilta vahingon kärsineellä on oikeus hakea korvausta direktiivillä säädetystä vastuujärjestelmässä, on määritetty direktiivin 1 ja 3 artiklassa (asia C-402/03, Skov ja Bilka, tuomio 10.1.2006, Kok. 2006, s. I-199, 32 kohta). Koska direktiivillä pyritään siinä säänneltyjen seikkojen

täydelliseen yhdenmukaistamiseen, on katsottava, että vahingonkorvausvastuussa olevien henkilöiden piiri on direktiivin 1 ja 3 artiklassa määritetty tyhjentävästi (em. asia Skov ja Bilka, tuomion 33 kohta).

- 36 Direktiivin 1 artiklassa ja 3 artiklan 1 kohdassa osoitetaan direktiivissä säädetty vastuu valmistajalle, joka on määritelty muun muassa lopputuotteen valmistajaksi.
- 37 Muita henkilöitä voidaan pitää valmistajana ainoastaan tyhjentävästi luetelluissa tapauksissa, eli valmistajana voidaan pitää sitä, joka varustamalla tuotteen nimellään, tavaramerkillään tai muulla erottuvalla tunnuksellaan esiintyy tuotteen valmistajana (direktiivin 3 artiklan 1 kohta), sitä, joka tuo tuotteen yhteisöön (3 artiklan 2 kohta), ja jos tuotteen valmistajaa ei voida tunnistaa, jokaista, joka on laskenut tuotteen liikkeelle, jollei hän ilmoita vahinkoa kärsineelle kohtuullisessa ajassa valmistajaa tai sitä, jolta hän on hankkinut tuotteen (3 artiklan 3 kohta).
- 38 Kun kansallinen tuomioistuin tutkii niitä edellytyksiä, joiden on täytyttävä, jotta tietystä oikeusriidassa voi tulla kyseeseen asianosaisseuraanto, sen on valvottava, että direktiivin henkilöllistä soveltamisalaa, sellaisena kuin se on määritetty direktiivin 3 artiklassa, noudatetaan.
- 39 Toiseen ja kolmanteen kysymykseen on näin ollen vastattava, että silloin, kun kanne nostetaan sellaista yhtiötä vastaan, jota virheellisesti pidetään tuotteen valmistajana, vaikka tuotteen on tosiasiallisesti valmistanut toinen yhtiö, kansallisessa oikeudessa on lähtökohtaisesti vahvistettava edellytykset, joiden mukaisesti tällaisen kanteen käsittelyn osalta voi tulla kyseeseen asianosaisseuraanto. Kansallisen tuomioistuimen, joka tutkii niitä edellytyksiä, joita tällaiselle asianosaisseuraannolle on asetettu,

on kuitenkin valvottava, että direktiivin henkilöllistä soveltamisalaa, sellaisena kuin se on määritetty direktiivin 1 ja 3 artiklassa, noudatetaan.

Oikeudenkäyntikulut

- 40 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Tuotevastuuta koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 25 päivänä heinäkuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/374/ETY 11 artiklaa on tulkittava siten, että tuote lasketaan liikkeelle silloin, kun se siirretään pois valmistajan toteuttamasta valmistusprosessista ja kun se siirtyy myyntiprosessiin sellaisena kuin sitä tarjotaan yleisölle käyttöä tai kulutusta varten.**

- 2) Silloin, kun kanne nostetaan sellaista yhtiötä vastaan, jota virheellisesti pidetään tuotteen valmistajana, vaikka tuotteen on tosiasiassa valmistanut toinen yhtiö, kansallisessa oikeudessa on lähtökohtaisesti vahvistettava edellytykset, joiden mukaisesti tällaisen kanteen käsittelyn osalta voi tulla kyseeseen asianosaisseuraanto. Kansallisen tuomioistuimen, joka tutkii niitä edellytyksiä, joita tällaiselle asianosaisseuraannolle on asetettu, on kuitenkin valvottava, että direktiivin 85/374 henkilöllistä soveltamisalaa, sellaisena kuin se on määritetty direktiivin 1 ja 3 artiklassa, noudatetaan.

Allekirjoitukset